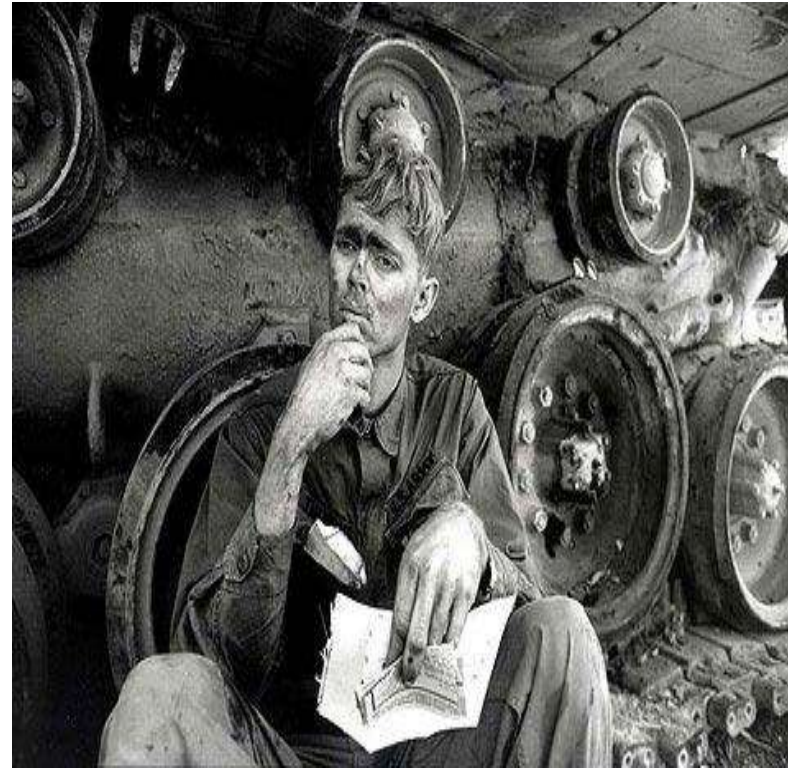

VIETNAMO KARAS

- Parengė:
Dominykas Dabužinskas ir
Antanas Stankevičius IVb

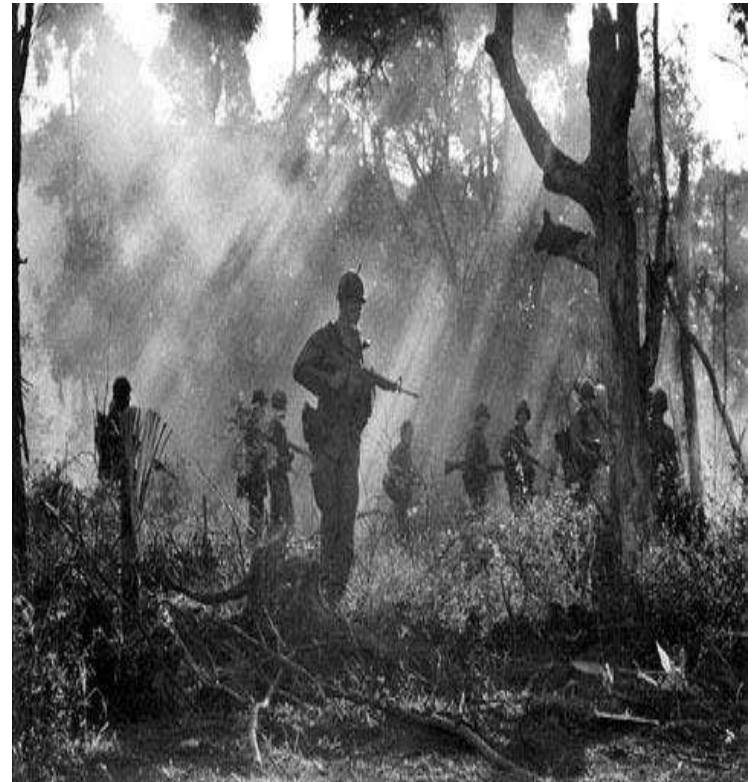
Vietnamo karas

- **Vietnamo karas** – karų už Vietnamo nepriklausomybę, o vėliau ir suvienijimą grandinė, kuri tęsiasi nuo 1940 m. vasario iki 1975 m. Pats garsiausias karas šioje karų virtinėje yra su JAV.

Vietnamo karas

- Vietnamo išlaisvinimas iš Japonijos ir Prancūzijos administracijų (1944 m. – 1945 m.).
- Karas su Prancūzijos kolonizatoriais (1946 m. – 1954 m.).
- Šiaurės Vietnamo atstatymas, partizaninis karas pietų Vietname (1955–1964 m.)

TSRS dalyvavimas Vietnamo kare (1965 m. – 1973 m.)

- Tarybinė vadovybė 1965 m. pradžioje nusprendė „broliškaiai vietnamiečių liaudžiai“ suteikti plačią karinę techninę pagalbą. Pagal amerikiečių duomenis per karo įkarštį tokia pagalba siekė 2 milijardus dolerių.
- Tiesiogiai kariniuose veiksmuose dalyvavo tik zenitinius raketinius kompleksus aptarnaujantys daliniai. Pirmas mūšis tarp TSRS zenitinių ir JAV aviacijos įvyko 1965 m. birželio 24 d.
- Iki karo pabaigos TSRS pateikė šiaurės Vietnamui apie šimtą zenitinių raketinių kompleksų S-75 „Dvina“ ir daugiau kaip 7,5 tūkstančių raketų joms, kuriomis buvo numušta apie 1300 lėktuvų. TSRS nuostoliai buvo 16 žmonių.

Galutinis karo etapas (1973 m. – 1975 m)

- Po sutarties pasirašymo Pietų Vietnamo kariuomenė buvo gerai ginkluota karine technika ir turėjo apie vieną milijoną žmonių. Tuo tarpu Šiaurės Vietnamo karinės pajėgos, dislokuotos pietų Vietnamo teritorijoje, turėjo daugiau kaip du šimtus tūkstančių žmonių.
- Ugnies nutraukimo sutarties buvo nesilaikoma. Pietų ir Šiaurės kariuomenės varžėsi dėl teritorijos. Per pietų Vietnamo 1974 m. ekonominę krizę krito jos kariuomenės karinės savybės. Vis didesnė pietų Vietnamo teritorijos dalis atitekdavo komunistams. Sėkmingos 1974 m. komunistų karinės operacijos parodė žemą pietų Vietnamo kariuomenės karinį pajėgumą. Per 1975 m. pradžioje įvykdytą karinę operaciją komunistai sutriuškino didžiąją dalį pietų Vietnamo karinių dalinių. Kovo 25 d. šiaurės Vietnamo kariuomenė gavo įsakymą užimti Saigoną. 1975 m. balandžio 30 d. 11:30 komunistų armija Saigone ant Nepriklausomybės rūmų iškėlė savo vėliavą – karas baigėsi.

Pasekmės

- Vietnamo karas Jungtinėms Amerikos Valstijoms tapo įvykiu, labiau paveikusių kolektyvinę sąmonę nei Antrasis pasaulinis karas. Psichologinės šio pasibaigusio pralaimėjimu konflikto pasekmės tapo svarbia socialine tema tiek JAV literatūroje, tiek Holivudo filmų industrijoje. Tokiu būdu net ir labai nuo tuometinių įvykių nutolęs asmuo vieną dieną neišvengiamai susiduria su Vietnamo karo realijomis. Tuo tarpu buvę priešai - vietnamiečiai bei juos palaikę taikūs gyventojai tokio dėmesio nesusilaukia.

Pasekmės

- Nuo 1961 m. iki 1971-ųjų Jungtinių Amerikos Valstijų karinės pajėgos Vietname intensyviai ir dideliais kiekiais naudojo defoliantus - augaliją naikinančius cheminius produktus. Tai turėjo atimti iš sukilėlių patikimą priedangą bei sunaikinant pasėlius susilpninti kovotojus bei juos remiančius kaimų gyventojus. Pastarasis tikslas buvo aiškiai suformuluotas 1969 m. viename JAV gynybos ministerijos dokumente: „Sukilėlių kovos veiksmus sąlygoja vietos gyventojų tiekiamas maistas, kurio dydis priklauso nuo nuimto derliaus“, „antivegetaciniai produktai turi stiprų puolamąjį potencialą, kurio dėka galima sunaikinti arba apriboti maisto gamybą.“

Žuvusiųjų statistika

- Pietų Vietnamas: ~250 000 žuvusių ir ~1 170 000 sužeista;
- JAV: 58 209 žuvę, 2000 dingę be žinios, 305 000 sužeista;
- Pietų Korėja: 4900 žuvę ir 11 000 sužeista;
- Australija: 520 žuvusių ir 2400 sužeista;
- Naujoji Zelandija: 37 žuvę ir 187 sužeista.

Šiaurės Vietnamo ir jų sąjungininkų nuostoliai:

- Šiaurės Vietnamas: ~1 100 000 žuvusių ir 600 000 sužeista
- Kinijos Liaudies Respublika: ~1446 žuvę ir 4200 sužeista.

Civilių nuostoliai:

- ~ 2 000 000 - 5 100 000 vietnamiečių;
- ~ 750 000 Kambodžos gyventojų
- ~ 50 000 laosiečių

Oranžinis Vietnamo Vaiduoklis

- Oranžinė medžiaga – toks pavadinimas tarsi juokais buvo duotas herbicidui, kurį 1962 metais, Vietnamo karo metu, Jungtinės Amerikos Valstijos purškė ant Vietnamo, Laoso ir Kambodžos teritorijų miškų. Šitaip herbicidas buvo pavadintas dėl oranžinės spalvos 210 litrų talpų, kuriose šią medžiagą gabeno lėktuvai.
- Nuo 1962 iki 1971 metų JAV ant Vietnamo ir aplinkinių teritorijų džunglių kariniais lėktuvais išpurškė daugiau nei 77 milijonus litrų šio herbicido. Nuo nuodo nukentėjo maždaug 20 proc. džunglių, o nuo 1965 metų JAV Oranžine medžiaga ėmėsi purkšti ir maisto pasėlius, taip siekdama priversti palūžti Vietnamo karius.

Oranžinis Vietnamo Vaiduoklis

- Remiantis Vietnamo užsienio reikalų ministerijos duomenimis, penki milijonai šalies gyventojų kasdien susiduria su Oranžinės medžiagos padariniais. Daugelyje vietų žmonės gyvena susidurdami su nuolatiniais genetiniais nukrypimais ir išsigimimais.

Įtaka kultūrai

- Vietnamo karas padarė didelę įtaką JAV gyventojų pasaulėžiūrai. Kartu su protestais prieš karą gimė vadinamoji kontrakultūra, kilo feministiniai, antirasistiniai, kovotojų už žmogaus teises sąjūdžiai.
- Pagal amerikiečių Džordžo Gelapo instituto duomenis, 1964-1972 m. karas Vietname buvo viena iš svarbiausių problemų, kurią įvardino JAV visuomenė. Karas sujungė amerikiečių visuomenę, praktiškai pirmą kartą amerikiečiai susidomėjo tarptautinio plano klausimais. Masinis domėjimosi užsienio politika padidėjimas padidino visuomenės nuomonės įtaką formuojant ir vykdančią išorės politiką.
- Vietname karas iki šandien oficialiai ir liaudyje vertinamas kaip visalaudinė kova prieš amerikiečių agresiją.

Šaltiniai

- http://lt.wikipedia.org/wiki/Vietnamo_karas
- www.alfa.lt
- <http://vyr.blogas.lt/tag/vietnamo-karas>